

A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U V W X Y Z

Nr 4676

DOLNOŚLĄSKIE

1. Obiekt

STUDNIA I PRZEPOMPOWNIA

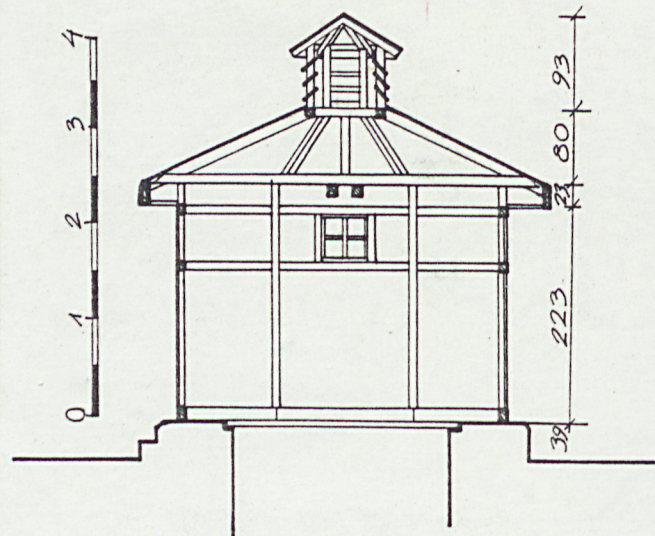
2. Czas powstania

ok. 1907

3. Miejscowość

LWÓWEK ŚLĄSKI

11. Zdjęcia,



4. Adres ul. Słowicza/Towarowa, k/dawnej
parowozowni i kolejowej wieży Nr 2

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo jeleniogórskie

gmina Lwówek Śląski

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Lowenberg (do 1945 r)

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo wrocławskie

powiat Lwówek Śląski

8. Właściciel i jego adres

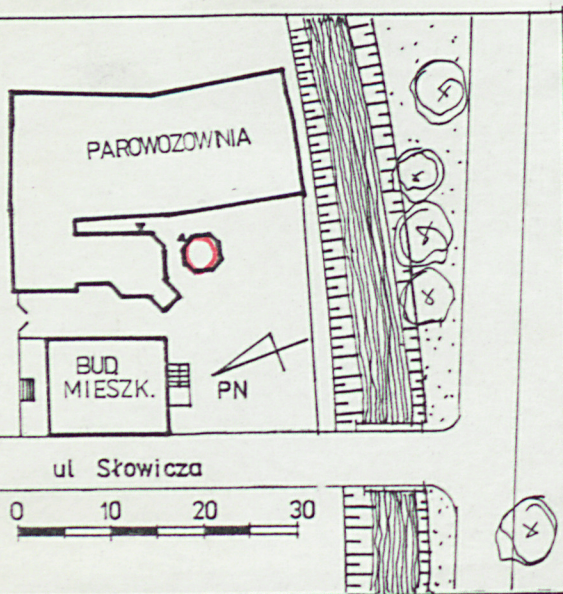
Oddział Budynków PKP Wałbrzych
ul Armii Krajowej

9. Użytkownik i jego adres

Sekcja Budynków PKP, Jelenia Góra
ul. Krakowska

10. Rejestr zabytków

Nr data



13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Studnię usytuowano w odległości ok. 5 m. na płd. od kolejowej wieży wodnej Nr 1.

Jest to studnia kopana, w obudowie murowanej z cegły spoinowanej, o średnicy 2,5 m. i głębokości ok. 9 m. Dalej, do głębokości ok. 40 m. jest to studnia wiercona o średnicy 200 mm. Na powierzchni ziemi studnia zyskała obudowę drewnianą. Szkielet konstrukcyjny budowli wykonano z drewnianych belek, odeskowanych z zewnątrz. Na ścianie osłonowej wsparto dach drewniany, kryty papą na lepiku. Podłoga przyziemia wykonana jest jako drewniana z klapą udostępniającą wjazd do studni kopanej (stalowa drabina). W ścianie osłonowej wprowadzono otwory doświetlające wnętrze. Zyskały one drewnianą stolarkę. Drzwi drewniane, klepkowe.

Plan: Obudowę studni posiadającej rzut kołowy wykonano w postaci pawilonu opartego na planie 8-kąta foremnego o boku 148 cm i średnicy 3,39 m. W przyziemiu funkcjonowała niegdyś przepompownia wody - ze studni do wież ciśnień.

Bryła: Jednokondygnacyjna budowla przepompowni typu pawilonu/rotundy nad studnią, o wysokości 2,46 m, zyskała 8-połaciowy dach z centralnie usytuowanym świetlikiem/wywietrznikiem typu latarni przykrytym również 8-połaciowym dachem drewnianym o spadku rzędu 45°.

Elewacje: Symetryczne, osiowe. Drewniane z desek. Pionowo prowadzonymi łatami odeskowano szkielet konstrukcyjny. Oparto go na murowanym z cegły i tynkowanym fundamencie. Szkielet ujawniono na elewacji prowadząc w liniach belek konstrukcji drewniane łaty: pionowe i poziome. Ich pasy występują u podstawy oraz u dołu i góry pasa otworów okiennych, usytuowanych wysoko, niemal pod wydatnym okapem dachu.

Instalacje: Elektryczna (oświetleniowa i siła), wodna.

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu

Ujęcie wody dla kolejowej sieci wodnej na stacji Lwówek Śląski wykonano ok. 1907 r. w postaci studni kopanej/wierconej, która w partii naziemnej zyskała obudowę w postaci jednokondygnacyjnego pawilonu, w którym umieszczono pompę tłokową o napędzie parowym (para technologiczna pozyskiwana z kotłowni przy parowozowni). W latach 20-tych XX w. wykonano remont studni wymieniając równocześnie wyposażenie przepompowni - zlikwidowano pompę tłokową a do studni wprowadzono pompę głębinową o napędzie elektrycznym.

Studnia zaopatrywała w wodę wieżowy zbiornik kolejowy Nr 1, pochodzący również z okresu jej budowy a od lat 20-tych XX w., a także kolejową wieżę wodną Nr 2. Gdy ok. 1970 r. wyłączono z eksploatacji kolejową wieżę wodną Nr 1, studnię utrzymano. Współcześnie zaopatruje w wodę wieżę Nr 2. Z uwagi na połączenie studni z przepompownią, zyskała ona architekturę - co jest rozwiązaniem bardzo rzadko spotykanym. Z Nadodrza znamy je m.in. z Wolsztyna, zaś w odniesieniu do wodociągów komunalnych z Wrocławia (studnie zbiorcze Przepompowni Wody "Świątniki" z 1903 r.), Żagania (1893) oraz Grodziska Wlkp. (studnia miejska w rynku z 1567 r.).

Ta drewniana budowla typu pawilonu stanowi syntezę bogatych tradycji śląskiego budownictwa drewnianego. Nawiązuje do wzorców ikonograficznych budownictwa gospodarczego, w tym jednak przypadku traktowanego dekoracyjnie i poszukującego odniesień w tradycji architektury doby historyzmu.

<p>14. Kubatura</p> <p>w partii naziemnej ok. 30 m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>w partii naziemnej ok. 10 m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>ujęcie wody i przepompownia</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>ujęcie wody i przepompownia</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>W trakcie eksploatacji studni roboty konserwacyjne i okresowe remonty nie naruszyły pierwotnego kształtu budowli: planu, bryły, elewacji. W latach 20-tych XX w. studnię pogłębiono i wymieniono wyposażenie przepompowni. W miejsce pompy tłokowej o napędzie parowym wprowadzono pompę głębinową o napędzie elektrycznym.</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Studnia jest nadal eksploatowana, zaopatrując w wodę kolejową wieżę wodną Nr 2 a poprzez nią obiekty socjalne stacji kolejowej i kolejowego osiedla mieszkalnego. Instalacje są sprawne a stan budowli określić należy jako dobry.</p>	
		<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie - objęcie obiektu ochroną konserwatorską z uwagi na wartości historyczno-techniczne i architektoniczne oraz krajobrazowe (wpis do rejestru zabytków).</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

-Kartoteki środków trwałych Oddziału Budynków PKP w Jeleniej Górze

22. Biblioteka

- S. Januszewski, Wasserturme an den Bahnstrecken des Oderlandes,
XIXth Congress ICOHTEC, Wien 1991

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst.....dr Stanisław Januszewski 20.11.1992 r.

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunkidr Stanisław Januszewski 20.11.1992 r.

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr.dr Stanisław Januszewski 20.11.1992 r.

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

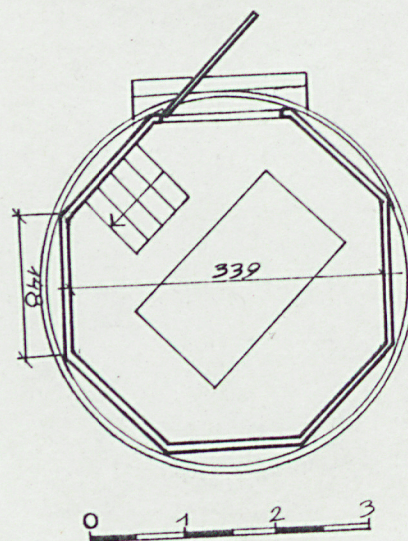
26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki Nr 1 - dokumentacja fotograficzna i rysunkowa

1. Miejscowość

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Wkładkę założył:
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83